

החלטת ועדת האתיקה

בקובלנה של ח"כ איתן כבל נגד השר שלמה בניזרי

מיום כ"ב בטבת התשס"ב (6 בינואר 2002)

1. הקובלנה

1.1 ביום 14.11.2001 הגיש ח"כ איתן כבל קובלנה לוועדת האתיקה נגד ח"כ שלמה בניזרי, שר העבודה והרווחה, הנוגעת למשלוח דבר דואר לתומכיו, לתומכי סיעתו ולתומכי מפלגתו.

ח"כ כבל פנה במקביל בענין זה גם ליועץ המשפטי לממשלה ולמבקר המדינה.

1.2 המדובר במכתב שסמל מדינת ישראל מתנוסס בראשו וזו לשונו:

"לכבוד

ידידי ומכובדי

אוהד ותומך יקר

שלום רב

בפרוס השנה החדשה הבאה עלינו לטובה, לכבוד ולעונג לי לשגר צרור ברכות לכם ולמשפחותכם.

יהי רצון שתתחדש עלינו שנה טובה ומבורכת, שנת שלום השקט ובטח, שנה שבה ידבר ה' אויבינו תחתינו וירם קרן משיחנו אמן.

בברכת

שנה טובה ומבורכת

שלמה בניזרי

נ.ב. לפי פסק מרן הראש"ל שליט"א ניתן לקיים מצוות פדיון כפרות בהידור רב על ידי מסירת המעות ל"רשת מעיין החינוך התורני".

לשם כך צירפנו מעטפת החזר (אין צורך בבול). כמו כן ניתן לתרום ישירות לחשבוננו בבנק הדואר מס' ח-נ 2927478 ומעם ה' אלוקי ישראל תישאו ברכה."

2. המצב המשפטי

2.1 סעיף 11(ד) לחוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, התשי"א-1951 (להלן - חוק החסינות) קובע כי, בהתמלא תנאים מסוימים, מכתב מאת חבר הכנסת לכל מקום בתחומי המדינה - פטור מתשלום.

ועדת הכנסת הוסמכה לקבוע את מספר המכתבים שהוראה זו חלה עליהם, והיא קבעה מכסה של 15,000 מכתבים לשנה שניתן לשלוח מתוך בנין הכנסת, ו-750 מכתבים לשנה שניתן לשלוח מחוץ לבנין הכנסת, ובלבד שהמכתבים נשלחו במעטפות מבוטלות שהנפיקה רשות הדואר לשם כך.

2.2 ועדת האתיקה החליטה מספר החלטות המתייחסות לנושא משלוח דואר פטור מתשלום:

(א) ביום ז' בחשון התשמ"ו (22 באוקטובר 1985) החליטה הועדה כי זכותו של חבר הכנסת לשלוח דואר רגיל מבנין הכנסת, מכתבים הפטורים מתשלום, באה על מנת לאפשר לו למלא ביעילות את תפקידו כחבר-הכנסת. זכות זו לא נועדה לשמש כהטבה אישית ואף לא נועדה לשמש את מפלגתו של חבר הכנסת (הזכאית למימון מפלגות לצורך מימון הוצאותיה השוטפות). לפיכך, השימוש הראוי בזכות זו הוא במקרים הבאים: מכתבי תשובה לפניות הציבור; מכתבי פניה לאישים ומוסדות בקשר לעניינים שחבר הכנסת מטפל בהם אישית כחבר הכנסת; משלוח מאמרים, רשימות ותגובות הקשורים בפעילותו הציבורית של חבר הכנסת וכן משלוח כל מכתב אחר בקשר לפעילותו כחבר הכנסת.

(ב) בהמשך להחלטה האמורה, הבהירה ועדת האתיקה ביום י"ב בסיון התשנ"ז (17 ביוני 1997):

(1) חבר הכנסת רשאי, במסגרת מיכסותו למכתבים פטורים מתשלום, לעודד תמיכה בגוף ציבורי שעם פעולותיו הוא מזדהה. עם זאת אין הוא רשאי להפיץ את פניותיו של אותו גוף.

(2) חבר הכנסת אשר נואם בכנס של גוף ציבורי, רשאי לצרף להזמנתו שלו, גם את הודעת אותו גוף בדבר נאומו בכנס האמור.

(3) חבר הכנסת אינו רשאי לשלוח, במסגרת מיכסותו למכתבים הפטורים מתשלום, הזמנות מטעם מפלגתו לכנס בו הוא נואם. חבר הכנסת רשאי לצרף להזמנה מטעמו ובשמו, גם את הודעת מפלגתו בדבר נאומו בכנס האמור.

(4) הקפדה על הנחייה זו, תמנע מקרים של שימוש לא נאות בזכותו לשלוח דואר פטור מתשלום, לעיתים אף ללא ידיעתו של חבר הכנסת שבשמו נשלח דואר זה.

(5) חבר הכנסת אינו רשאי להעביר ממכסת מכתביו הפטורים מתשלום, לחבר כנסת אחר.

(ג) כמו כן החליטה ועדת האתיקה, ביום י"ט בטבת התש"ס (28 בדצמבר 1999):

(1) חבר הכנסת אינו רשאי לשלוח, במסגרת מכסותו למכתבים פטורים מתשלום, עתונים או בטאונים של מפלגתו, סיעתו או גוף כלשהו.

(2) חבר הכנסת רשאי לשלוח, במצורף למכתב שהוא משגר, מאמר או רשימה שפרסם בעתון או בטאון, אך לא את העתון או הבטאון כולו.

2.3 ועדת האתיקה כבר נדרשה לנושא משלוח דואר על ידי כל סיעת ש"ס.

ביום כ"ז בחשון התשס"ב (13 בנובמבר 2001) הסבה יו"ר ועדת האתיקה, ח"כ קולט אביטל, את תשומת לבו של מזכיר סיעת ש"ס כי המסמכים שצורפו לברכות לשנה החדשה נשלחו אומנם בתום לב אך הדבר הוא בניגוד להחלטות האמורות של ועדת האתיקה. הועדה ביקשה לחזור ולהביא לידיעת כל חברי סיעת ש"ס את ההחלטות ולהנחותם לנהוג על פיהן.

3. תגובת הנקבל

ביום י' בטבת התשס"ב (25 בדצמבר 2001) הודיע מר אבידיני יצחק, יועץ השר בניזרי וראש לשכתו, לוועדת האתיקה כי מכתבה של יו"ר הועדה הובא לידיעת חברי סיעת ש"ס וכי הוא מבקש להסתפק בתגובה זו ולחסוך מזמנה של הועדה את הדיון בקובלנה של ח"כ איתן כבל.

4. החלטת ועדת האתיקה

ועדת האתיקה דנה בקובלנה של ח"כ כבל בישיבתה ביום 6.1.2002 והחליטה:

- (א) בהשתמשו בסמל המדינה ובדואר רשמי כדי לבקש תרומות, אגב משלוח ברכה לשנה החדשה פעל הנקבל בניגוד להחלטות ועדת האתיקה.
- (ב) הועדה החליטה להטיל על הנקבל הערה, בתוקף סמכותה לפי סעיף 20 לכללי האתיקה.
- (ג) ההחלטה תונח על שולחן הכנסת.